Eesti opositsiooni programm 1910. a. linnavalimistel on sihitud samade pahede ja väärnähtuste vastu, mida arvustatud juba eelmistel linnavalimistel. Uuteks punktideks on ainult, et linn peaks kindlamalt ülikooli enese külge siduma ja et tuleks laialised alevid linnaga ühendada. Esimene punkt oli tingitud asjaolust, et sel ajal üsna hoogsalt kavatseti vähemalt ülikooli arstiteaduskonda Tartust ära viia. Teine punkt oli eesti opositsioonile eriti oluline, sest laialiste alevite ühendamine, kus majaperemeesteks rõhuvas enamuses olid eestlased, oleks kahtlemata kindlustanud „edumeelsetele" linnavalimistel enamuse. Ka oleks siis võimaldunud linna ja alevite otstarbekohasem planeerimine jne. Siiski peab tähendama, et viimane punkt 1910. a. linnavalimistel veel kaunis tagasihoidlikult esitati. Selle põhjuseks oli suurel määral alevite majaperemeeste endi vastuseis, sest linnaga ühendamise korral kartsid nad majamaksude suurenemist. — Valimiste eel tuli eestlaste seas siiski ka hääli kuuldavale, kes soovitasid sakslastega kokkuleppele minna (dr. Kengsep). Seda püüet toetasid omalt poolt osaliselt ka sakslased, kes oma nimekirja olid võtnud mõne „pehmema" eestlase. Kuid säärased hääled jäid ainult hüüdjaiks kõrves. Täie õigusega tähendati eesti opositsiooni juhtivate meeste poolt, et juba seninegi arvustus on objektiivselt paremaid tagajärgi annud kui kokkulepe: linna eelarve paranemist lähenevalt eesti opositsiooni nõudmistele peeti senise arvustuse tagajärjeks. Eestlased seadsid omalt poolt linnavolinikkude kandidaatideks 43 eestlast ja 5 venelast, kuna 24 kohta jäeti sakslastele. Hoolimata märksa loiumast ja vähem ärevast kihutustööst seekordsete valimiste eel, tõmbusid vahekorrad eestlaste ja sakslaste vahel siiski väga pingule. Iseloomustavaks näiteks sel alal oli vahejuhtumus vannutatud advokaadi K. Partsi ja linnapea v. Grevingki vahel. K. Parts läks viimase juurde õiendama vigu kahe eesti valija isanimedes, kes selle eksimuse tõttu olid valimisõigusest ilma jäänud. Kuna linnapea keeldus nende valijate valimisõigust jalule seadmast, läks mõtetevahetus sedavõrt teravaks, et linna omavalitsuse juht teenri kutsus eesti opositsiooni liideri väljaviskamiseks kabinetist.

Kuigi avalik kihutustöö 1910. a. oli loid olnud, võeti linnavalimistest siiski elavalt osa: Nimekirja võetud 1397-st valijast olid hääletamisele ilmunud 1122. Ka neil valimistel said sakslased võidu, ja veel mõjuvama kui 4 aastat varemalt. Kuna neil siis oli olnud 70—100-hääleline enamus, oli see nüüd 240 ümber: saksa kandidaatidele anti 680 hääle ümber, kuna eestlased said 440. Eelmiste valimistega võrreldes oli eestlastele antud häälte arv umbkaudu endine, kuna see sakslastel oli tunduvalt tõusnud. Põhjusi sääraseks võiduks oli mitmesuguseid. Kõige pealt oli sakslastel kunstlikult majade jagamisega soetatud häälte hulk märksa suurem kui eestlastel. Olulisemaks teguriks aga oli „osav valimistöö", nagu seda „Düna-Zeitung" (5. XII. 1909) nimetas, õhutades Tartu sakslasi: „Arvud üksi ei tunnista midagi. Osav valimistöö on enam kui üks kord arvuliselt vähema salga võidule viinud." See näpunäide oli aga Tartu linnaisadel endilgi küllalt selge. Nagu „Postimees" (1909, nr. 281) teatab, hakatud raekojas juba varakult enne valimisi majaomanikkude vastu lahkemat nägu näitama, missuguse sära osaliseks linna teenridki saanud. Lahkuse kõrval esinesid teisest küljest samuti, nagu vareminigi, ähvardused, hoiatused. Endiselt terroriseeriti aineliselt väetimaid valijaid oma tulundusliku ülevõimuga, endiselt kasutati eesti valijate teadmatust jne. „Osava valimistöö" tagajärjeks oli, et sakslaste poolt hääletasid ka alkoholimüügiga teotsevad eestlased ja ka osa voorimehi. Esimesed kartsid, et „edumeelsed" Tallinna eeskujul ka Tartus alkoholimüügikohti vähendavad.

Tartu, lk. 161